

FESTIVALI U HRAMOVIMA

Nisu samo tradicionalni festivali koji se proslavljaju širom Kine povod za okupljanje, druženje i zabavu. Veliko zadovoljstvo Kinezima, i ne samo njima, predstavljaju festivali koji se organizuju u (daoističkim i budističkim) hramovima. Zajednički naziv za ove hramove je *miaohui* (festival hrama). Danas se oni organizuju prvih meseci lunarne godine, s raznolikim temama i aktivnostima, ali je svima zajedničko to što privlače ljude željne kako zabave, tako i upoznavanja s kulturom, umetnošću i običajima Kine.

Smatra se da je odnos dveju religija, daoizma i budizma, koje su vrhunac doživele u dinastijama Tang i Sung, doprineo razvitku ovih festivala. Naime, u obema religijama obraćala se pažnja na izgradnju velikog broja hramova i na zadobijanje što većeg broja pristalica. U hramovima su izvođeni razrađeni rituali i religiozne aktivnosti: prinošenje žrtvi bogovima, paljenje tamjana, folklorne igre. Postepena sekularizacija ne samo što je doprinela još većoj popularnosti daoizma i budizma, već su, uz religiozne, pokrenute i različite komercijalne aktivnosti. Međutim, tek je od 14. veka i dinastije Ming, i kasnije, u dinastiji Čing (1644-1911) trgovina postala značajan, neodvojiv deo ovakvih festivala, pa je ovakva prodaja i dobila naziv *miaoshi* (pijaca u hramu).

Iako je religiozna konotacija ovih festivala oslabila, još uvek se ovi praznici obeležavaju u i oko hramova, manastira i drugih svetinja, proslavljaju ih i sveštenstvo i laici. U Pekingu ima više ovih hramova, a jedni od najznačajnijih su hramovi *Baiyunguan* i *Ditan*. Prvi je najveći daoistički hram u Pekingu i sedište Kineske daoističke asocijacije, dok su u Ditanu, hramu Zemlje, bile održavane ceremonije u čast boga Zemlje. Pored ovih hramova, veoma je poznat i *Longtan*, hram čija je početna ideja bila da prikaže kulturu, glumu, obi-

čaje, a čiji se festival postepeno razvio u veliko takmičenje na kojem učestvuju stanovnici iz svih krajeva Kine. Svake godine se u njemu okupi i više od 10 000 posetilaca, uključujući i brojne strance. Pored sportskih aktivnosti, može se uživati u više od 100 izložbi cveća, nastupima izvođača kineske opere, raznoraznim poslasticama koje se prodaju na svakom koraku, a pored kolača, vrlo su tražene i maske, figurice od gline i rezbarije u drvetu. U hramu *Fengtai* posetioci mogu da se okušaju u atraktivnim disciplinama kao što su penjanje na liticu ili letenje balonom. Festival u hramu *Shijingshan* poznat je pod imenom “miaohui stranaca” – na njemu se, umesto kineskih specijaliteta, služi zapadnjačka hrana i poštuje se zapadna kultura. Tako, na primer, u ovom hramu deca mogu da se druže i fotografišu s omiljenim crtanim junacima: *Peljugom* ili *Snežanom* i sedam patuljaka.

Kina je ogromna zemlja, s mnoštvom različitih običaja, tradicija, navika, ali je sigurno i zemlja festivala, zemlja koja voli da proslavlja i koja proslavlja dajući sve od sebe da to slavlje i dolikuje zemlji takve istorije i tradicije. Danas festivali jesu izgubili svoja prvobitna, uglavnom religiozna i duhovna značenja, ali je duh kineskog čoveka ostao isti i on i danas, iako se zabavlja u vreme ovih praznika, ipak zna da time učestvuje u slavljenju svega onoga što Kinu čini onakvom kakva zaista jeste – velika, jaka i duhovno bogata zemlja.

